

surprise

SURPRISE JA OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET

Surprise-materiaalissa lähtökohtana on saada oppilas tietoiseksi **kielen merkityksestä** ja luoda hänelle **myönteinen asenne** kielten opiskelua, vieraita kieliä sekä kulttuureita kohtaan. Surprise-materiaali totuttaa oppilasta käyttämään kielitaitoaan arkielämän tilanteissa ja kasvattaa hänet ymmärtämään ja kunnioittamaan toista ihmistä ja eri kulttuureja erilaisissa tilanteissa. Oppilas ymmärtää, että taitoaineena ja kommunikaation välineenä kieli edellyttää pitkäjänteistä ja monipuolista viestinnällistä harjoittelua.

Surprise-materiaalissa haluamme panostaa erityisesti **suullisen kielitaidon ja viestintävalmiuksien** kehittämiseen, kielitaidon arviointiin, tietotekniikan monipuoliseen hyödyntämiseen tiedonhankinnassa ja muussa työskentelyssä. Surprise-sarja saa aikaan myönteisiä, **toiminnallisia kokemuksia** kielestä ja sen käyttämisestä. Opetettava aines on valittu siten, että se liittyy mielekkäisiin kielenkäyttötilanteisiin. Pyrimme siihen, että oppilas uskaltaa käyttää kieltä rohkeasti omien edellytystensä mukaisesti. Yhtä tärkeää on luoda hyvä pohja, näkyvä oppimisen ilo sekä innostunut asenne läpi elämän jatkuvalle vieraiden kielten ja kulttuurien harrastamiselle.

Surprise-materiaalin tavoitteena on antaa oppilaille osa heidän **yleissivistyksestään** sekä väline laajentaa sitä edelleen. Kielen ja kulttuurin liittyessä läheisesti toisiinsa Surprise antaa oppilaille myös huomattavan kulttuuripääoman. Surprise tarjoaa runsaissa kansainvälisissä kontakteissa eri kansoja ja kulttuureja edustavien ihmisten välillä tarvittavaa **monipuolista viestintätaitoa**. Materiaalissa on huomioitu myös mediataitojen hyödyntäminen ja harjoittaminen.

Kasvatus- ja opetustyön keskeiset, työtä eheyttävät painoalueet näkyvät myös Surprise-materiaalia käytettäessä. Seuraavassa on esitelty esimerkinomaisesti, kuinka eri **aihekokonaisuudet** näkyvät Surprise-materiaalissa.

IHMISENÄ KASVAMINEN

- Oman oppimistyylin tunnistaminen ja kehittäminen
(itsearviointitehtävät, oman työskentelyn ja oppimistulosten arviointi, eri aistikanavia hyödyntävät tehtävät)
- Yhdessä toimimisen taidot
(toisten huomioon ottaminen, pari- ja ryhmätyöt, yhteistyötaidot)
- Yhteisön jäsenenä toimiminen, tasa-arvo
(tytöt ja pojat, aikuiset ja lapset toimivat yhdessä)
- Opiskelutaidot ja pitkäjänteinen, tavoitteellinen itsensä kehittäminen
(”Näin opiskelen englantia”, ”My mirror”, ”Mieti ja rastita” -tehtävät; päättelykykyä ja tiedonhankintataitoja lisäävät tehtävät)
- Tunteiden ilmaiseminen ja niiden käsittely
(tekstikappaleiden sisällöissä, lisäsanoissa sekä tehtävissä oppilaan ikäkausiksi ja kehitystasoksi huomioiden)

KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

- Oman kulttuuri-identiteetin olemus, vieraaseen kulttuuriin tutustuminen ja sen vertaaminen omaan
(salkkutehtävät, kulttuuritehtävät, kirjan kuvitus, opettajan lisämateriaalit)
- Suvaitsevaisuus, erilaisuuden hyväksyminen
(ystävysten erilaiset etniset taustat, matkustaminen, Englannin ulkopuolella käytetty englantia)
- Kansainvälinen yhteistyö
(salkkutöiden koosteet loistavaa lähetettävää materiaalia, teknologian hyväksikäyttö, e-mail)
- Valmiudet monikulttuurisessa yhteisössä toimimiseen
(oppikirjan roolihahmojen esimerkki, tavat, kulttuuritehtävät)
- Tapakulttuuri
(juhlat, viestinnälle ominaiset kulttuuriset piirteet)

VIESTINTÄ-JA MEDIATAITO

- Kielitaidon viestintäfunktion painottuminen
(Spotlight-pienoisdialogit, runsas suullistaminen)
- Mediataidot, eri medioihin tutustuminen
(kuvallinen ja sanallinen viestintä; asteittain lisääntyvä kirjoittaminen; TV, radio, draama, elokuva, valokuva, taiteet, tietokone)
- Tiedonhankintataidot
(salkkutehtävät, kulttuuritehtävät; tekstin opiskelutaidot, lisätekstit; kirjasto, kotivideo, kotisivut)
- Omien tunteiden ja ajatusten esittäminen
(omakohtaisuus tehtävissä, salkkutöiden "julkaisukelpoisuus", itsearviointi)
- Viestintäteknologia
(mahdollisuus sähköisten viestimien käyttöön, video, oppilaan CD)
- Eri tekstityyppeihin tutustuminen
(fiktiiviset kertomukset, faktatekstit, sarjakuvat, lorut, laulut)

OSALLISTUVA KANSALAISSUUS JA YRITTÄJYYS

- Toimintakulttuuri
(tukee omatoimisuutta, aloitteellisuutta, päämäärätietoisuutta, yhteistyökykyä sekä omaa osallistumista; heijastuu sisällöissä sekä monipuolisissa työtavoissa)
- Pitkäjänteisyys
(oma tavoitteenasettelu ja oppimisen seuranta läpi koko sarjan)

VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

- Heijastuu kirjojen kuvituksessa sekä roolihahmojen toiminnassa, kielenkäytössä ja asenteissa
(ikäkauteen sopivat harrastukset ja vapaa-ajan käyttötavat, luonnonsuojelu, "How to keep fit")
- Itsearvioinnin kohde
(jo opiskeluohjeissa: "Pidän huolta omista ja toisten tavaroista", kierrätys)

TURVALLISUUS JA LIIKENNEKÄYTTÄYTYMINEN

- Oman ympäristön tunteminen ja kartoittaminen
(koti, puisto, kaupunki, luonto, liikenne)
- Turvallinen liikennekäyttäytyminen
(reitien neuvominen, matkustaminen)
- Erilaiset liikenneympäristöt
(kaupunki, puisto, metsä)
- Erilaiset kulkuvälineet
(polkupyörä, bussi, auto, juna, lentokone)
- Terveys, turvallisuus, väkivallattomuus
(roolihamojen esimerkki, Hamlet)

TEKNOLOGIA JA IHMINEN

- Teknologia arkielämässä
(sisällöissä mm. valokuvaus, keksinnöt, mikrofoni ja CD)
- Teknisten laitteiden ja tietoverkkojen luonteva käyttö
(omien salkkutöiden eri toteutusmahdollisuudet, kulttuurityöt, oheismateriaalit)
- Teknologisen kehittymisen eri vaiheet
(keksintöjen historiaa)
- Tulevaisuuden yhteiskuntaan valmistautuminen
(mielikuvitus, luovuus, uteliaisuuden herättäminen)

OPETUSHALLITUKSEN OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET

Vuoden 2004 Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteissa asetetaan kielenopetukselle tavoitteet kieli- sekä kulttuuritaidoille ja opiskelustrategioille, samoin on määritelty keskeiset sisällöt tilanteista ja aihepiireistä, rakenteista sekä viestintästrategioista.

TAVOITTEET: 3.-6. lk

Kieli: kommunikoi erityisesti suullisesti tavallisimmissa tilanteissa: saavuttaa kehittyvän alkeiskielitason puhumisessa ja kirjoittamisessa sekä toimivan alkeiskielitason ymmärtämisessä.

Kulttuuri: oman kulttuurin tuntemus, arvostus ja vertailu kohdekulttuuriin, kohteliaisuus, luonteva viestintä.

Opiskelustrategiat: työskentelytaidot, myönteinen asenne, itsearviointi, sosiaaliset taidot.

SISÄLLÖT

Tilanteet ja aihepiirit: Minä ja perheeni, koti, koulu, vapaa-aika ja harrastukset, eläimet, kaupunki/maaseutu, värit, numerot, asioiminen erilaisissa paikoissa, oman ja kohdekulttuurin perustiedot, erityisesti suullinen viestintä.

Rakenteet: Kirjoitusjärjestelmä, lauseenmuodostus, sanaluokat, verbin preesenstaivutus, artikkelit, tavallisimmat prepositiot, persoonapronominit, adjektiivin vertailu, menneestä ajasta kertominen.

Viestintästrategiat: Kielen perusvalmiudet helpohkon suulliseen viestin välittämiseen ja vastaanottamiseen, kielelle ominaisen ääntämisen ja kokonaisilmaisun perusteiden tunteminen, kirjoitus- ja äänneasujen erilaisuuden ymmärtäminen, tieto- ja viestintäteknologia.

Nämä keskeiset sisällöt jakautuvat Surprise-materiaalissa vuosiluokille 3–6 seuraavasti:

Vuosiluokka	Tilanteet ja viestintästrategiat	Sanasto ja aihepiirit	Opiskelustrategiat
3	tervehtiminen, esittäytyminen, iän kertominen ja kysyminen, toiminnan kuvailu, ihmisten, asioiden ja esineiden yksinkertainen kuvailu, oman ympäristön esittely, ostotilanne, puhelin-keskustelu, luokkahuone- ja opiskelufraasit	koulutarvikkeet, lukusanat 1–20, värit, eläimiä, tunteita, koti, huoneita, ruokia ja juomia, perheenjäsenet, ystävät, kaupunkiympäristö	opiskelutaidot, sanaston omaksumisen harjoittelu, sanojen tunnistaminen kirjoitetussa ja puhutussa muodossa, tavallisimmat äännemerkit, kielelle ominainen lauserytmi, itsearviointia
4	3. luokan tilanteiden vahvistaminen, haastatteleminen, aakkoset, matkustaminen, koulupäivästä, harrastuksesta ja vapaa-ajasta kertominen, tien neuvominen	edellisten aihepiirien kertaaminen ja syventäminen, kellonajat, koulu ja opettajat, viikonpäivät, vaatteet, harrastussanat, maiden nimiä, säätiloja, lukusanat, ammatteja, kohdemaan kulttuuria	edellisten lisäksi sanaston elaborointia, pienimuotoista tekstiä ja kuullun ymmärtämistä, reagoitua ohjatuissa tilanteissa, sanelu, itsearviointia ja pienimuotoista tavoitteen asettelua
5	edellisten vuosien tilanteiden vahvistaminen, matkustaminen, nähtävyydet, henkilötietojen kysyminen ja antaminen, ohjeiden antaminen ja noudattaminen	edellisten aihepiirien kertaaminen ja syventäminen, kuvaileminen ja vertailu, sairaudet, asuminen maalla, ikäkaudelle ominaisia harrastuksia ja vapaa-ajan viettotapoja, kirjeen tai lyhyehkön viestin kirjoittaminen	edellisten lisäksi vapaampaa ja itsenäisempää tuottamista, syvempää kielen sääntöihin tutustumista ja niiden soveltamista, itsearviointia ja tavoitteen asettelua
6	edellisten vuosien tilanteiden vahvistaminen, lomailu, matkustaminen ulkomailla, Suomesta kertominen kohdekielellä, kestävä kehitys	edellisten aihepiirien kertaaminen ja syventäminen, kieli maailmalla, erilaiset kulttuurit, luonto, uutiset, historia, juhlat, moderni teknologia, kansainvälisyys	edellisten lisäksi luovien kielenkäyttötilanteiden harjoittamista, kielen eri rekisterien tunnistamista ja huomioimista, tavoitteellista kielenopiskelua ja itsearviointia; sanakirjojen ym. lähteiden käyttöä opiskelun tukena, tiedonhankinta- ja sanakirjatehtävät

SURPRISE-MATERIAALISSA OPISKELTAVAT RAKENTEET VUOSILUOKITTAIN

3. luokka: *be-*, *can-* ja *have-* verbit, keskeisiä verbejä perusmuodossa, adjektiiveja, käskeminen ja kieltäminen, monikko, *s-*genetiivi, persoonapronomineja, prepositioita

4. luokka: edellisten vahvistaminen, päälauseiden muodostamista, kysymyksen muodostaminen, kestopreesens, *do-* ja *does-* apuverbit, yleispreesens, artikkelit *a* ja *an*, adjektiivien vertailua, epä säännölliset monikot, prepositioita

5. luokka: edellisten vahvistaminen, preesensin vahvistaminen, imperfekti, *there is / there are* -rakenne, komparatiivi ja superlatiivi, pronomien possessiivi- ja objektimuodot, järjestysluvut

6. luokka: edellisten vahvistaminen, imperfekti, futuuriin ja konditionaaliin tutustuminen, *of-*genetiivi, ainesanat

